

Marocko vägrar skriva på minförbud

– Marocko började placera ut minor redan vid krigets början 1976, berättar Lamine Yahiaoui, Polisarios Nordenrepresentant. Då la de bland annat ut minor runt sina tillfälliga baser. När soldaterna drog vidare ett par dagar senare lämnade de kvar minorerna.

När den radarövervakade ”muren”, som delar Västsahara i två delar, byggdes av marockanerna på 80-talet placerade de ut minor längs den östra sidan. Ända till eld-upphör 1991 fortsatte marockanerna att smutsa ner området med minor och klusterbomber från flygplan och tanks. Det sista flyganfallet ägde rum i augusti 1991 strax före eldupphör.

De minor som Polisario förfogat över är sådana som man under kriget hittade, desarmerade eller återanvände genom att placera ut dem på den västra sidan av muren, säger Lamine Yahiaoui.

– Förutom de tre till tio miljoner landminor som uppskattas ligga längs med muren, runt vattenhål och längs med vägar utgör odetonerade klustervapen det största hotet i Västsahara, säger Mikaela Wallinder på Landmine Action, vars uppgift är att i samarbete med Polisario kartlägga och förstöra dessa vapen på den Polisariokontrollerade östra

sidan av muren. Arbetet startade i augusti 2006.

– Klusterbomberna är designade att explodera, när de träffar marken eller sitt mål. Ett av de största problemen är dock att om de landar på mjukt underlag, exempelvis sand, utlöses de inte utan blir liggande och fungerar då i praktiken som landminor, säger Mikaela Wallinder. 18 västsaharier tränas nu av Landmine Actions experter för att själva ta över projektet.

– Ottawakonventionen från 1997 innebar ett internationellt förbud mot användning, lagring, produktion och export av antipersonella minor. I november 2006 skrev Polisario under Geneva Calls ”deed of commitment”, som tillåter icke-statliga aktörer att ansluta sig till Ottawakonventionen. Polisario har sedan dess förstört 6642 antipersonella minor med assistans från Landmine Actions personal. Marocko har däremot inte skrivit under konventionen och kan alltså fortsätta att tillverka, lagra och använda minor. Något förbud mot klusterbomber finns fortfarande inte, berättar Mikaela Wallinder.

Lena Thunberg

Bild på minor: Simon Conway